

**САРАДЊА СА ПРИВРЕДОМ
ВИСОКООБРАЗОВНИХ ИНСТИТУЦИЈА**
Проф. др Драган Лончар

Шта желе (одлични) студенти?

- Квалитетне студије (савремена структура програма, садржај предмета, реална изборност)
- Врхунски уџбеници
- Савремене методе трансфера знања (примери, лабораторија, рачунари...)
- Фокус на исходима (репродукција, али и разумевање, апликација...)
- Оптимална комбинација теоријских и практичних знања
- Дозирано оптерећење (без преклапања по предметима, без преклапања између нивоа студија)
- Знање применљиво свуда у свету
- Ефикасно студирање
- Да студирају факултет са позитивном репутацијом на тржишту рада
- Брзо запослење у струци код жељеног послодавца
- Коректан однос професора и ваннаставе (студент у центру образовних процеса)
- Прилика за праксу током студија (формалне праксе, практична настава, лабораторије)
- Прилика за развој и примену својих пословних идеја током студија
- Прилика за студентска такмичења
- Прилика за учествовање у друштвено одговорним активностима
- Савети у вези личног развоја и одабира каријерног пута
- Стицање битних вештина (рад на рачунарима, вештине презентовања...)
- Приступ искуствима бивших студената, успешних стручњака из праксе

Шта желе послодавци?

- Све исто што и студенти зато што...
  - Имају ресурс који је спреман за радне активности
  - Немају трошкове вишемесечног прилагођавања запосленог
  - Имају прилику да упознају студенте већ током студија
  - Могу да дају савете факултетима које дисциплине треба развијати и у ком смеру

Да ли им високообразовне институције то тренутно нуде?

- У све већој мери да, али и даље делимично или потпуно присутни проблеми:
  - Неусклађеност наставних програма и захтева привреде (вишак и мањак профила)
  - Нема анализа шта тржиште рада тражи нити која је повратна информација послодаваца о студентима који им долазе после студија
  - Пасивни једносмерни трансфер знања
  - Уписне квоте по инерцији (нпр. број програмера у НС)
  - Недовољна заступљеност модерних знања (нпр. токен економија или финансијска форензика)
  - Статус кво култура на научно-истраживачким институцијама (отпор према променама ако није у мом личном интересу)
  - Ниска изборност предмета
  - Недовољно прилика за практичан рад током студија
  - Недовољан притисак на наставнике да се перманентно усавршавају
  - Не чује се довољно мишљење студената о томе шта они желе

Центар за сарадњу са привредом може решити неке од поменутих проблема

Праксе (факултативно/алтернативно бодовање/обавезно)

Запошљавање студената

Студентски консалтинг

Комуникација са локалним самоуправама

Друштвена одговорност студената

Студентска такмичења

Каријерно саветовање

Мрежа алумниста

Студентске организације

Животне вештине

Прилагођени лични развој

Сопствене пословне идеје

Панели и дискусије на разне теме

Теренска/практична настава

Искуства бивших студената

Пословна лабораторија

Креативни центар

Комуникација (интерна и екстерна)

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

ПРЕДСТАВНИК РУКОВОДСТВА
ОБРАЗОВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

САРАДЊА СА КОМПАНИЈАМА –
СТУДЕНТСКЕ ПРАКСЕ И
ЗАПОШЉАВАЊЕ

МАРКЕТИНГ И ОДНОСИ С
ЈАВНОШЋУ

КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ И „СТАРТАП
ЦЕНТАР“

ТИМ ЛИДЕР

ТИМ ЛИДЕР

ТИМ ЛИДЕР

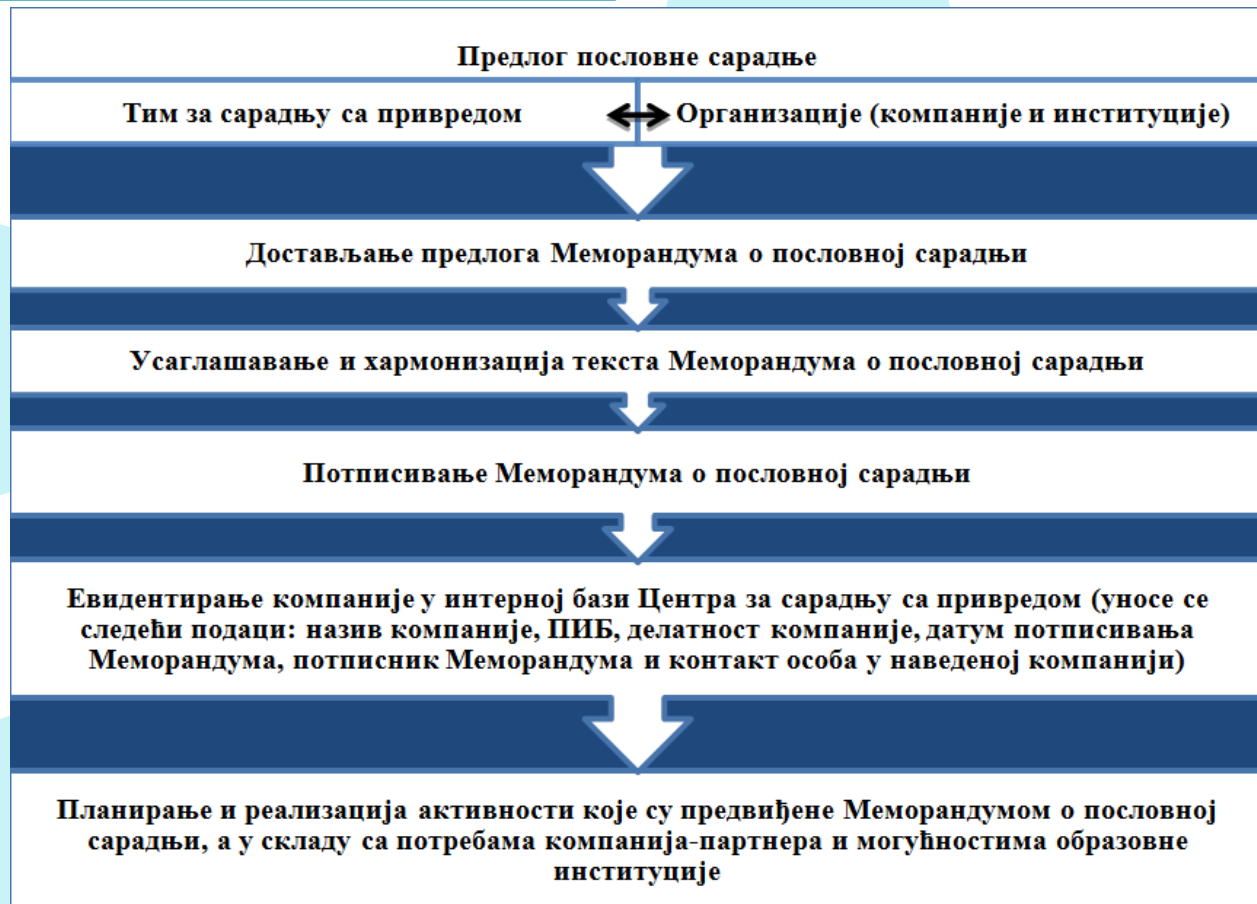
САРАДНИК

САРАДНИК

САРАДНИК

ТИМ ЗА САРАДЊУ СА ПРИВРЕДОМ

ПРОЦЕС:
Успостављање
сарадње
са компанијама

Послодавац обавештава Центар за сарадњу са привредом о намери да ангажује одређеног студента на стручној пракси (на захтев компаније може се потписати посебан и претходно усаглашен Уговор о обављању стручне праксе)

Тим за сарадњу са привредом наведеном студенту издаје Упут за обављање стручне праксе

По завршетку праксе послодавац наводи све активности практиканта и исте потврђује својеручним потписом и печатом привредног друштва

Уредно попуњени Упут за обављање стручне праксе студент доноси у Студентску службу образовне институције, која информације о обављеној пракси уноси у лични досије студента

ПРОЦЕС:
**Издавање Упута
за стручну праксу**

Студентска служба образовне институције доставља Тиму за сарадњу са привредом базу студената са релевантним информацијама

Тим за сарадњу са привредом позива најбоље студенте на разговор у вези обављања стручне праксе у компанијама-партнерима

Студенти информишу чланове Тима за сарадњу са привредом о компанијама у којима би желели да обаве студентску праксу

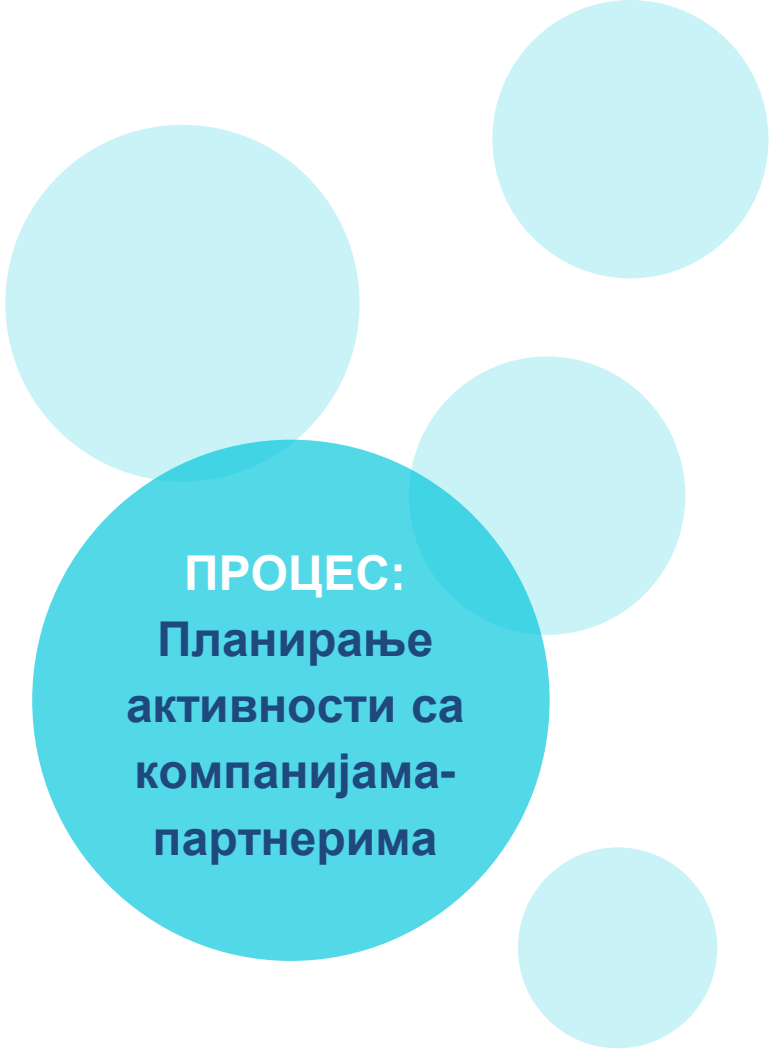

Усаглашавањем потреба послодавца са жељама студента, а на основу захтева компаније, Тим за сарадњу са привредом препоручује најкомпетентније кандидате

Биографије одабраних кандидата се прослеђују послодавцу, чиме директно улазе у процес селекције и регрутације

ПРОЦЕС:
Помоћ партнерима
у регрутацији и
селекцији студената

ПРОЦЕС:
Планирање
активности са
компанијама-
партнерима

Тим за сарадњу са привредом креира Упитник који има за циљ планирање активности са компанијама-партнерима

Упитник се доставља компанијама почетком школске године, а односи се на следећу календарску годину

Компаније достављају списак активности које намеравају да реализују у сарадњи са образовном институцијом

Тим за сарадњу са компанијама врши систематизацију добијених одговора на достављене Упитнике

Одговори на Упитнике се достављају релевантим службама и тимовима на образовној институцији у циљу адекватне организације и спровођења договорених активности

ПРОЦЕС:
Анкетирање послодаваца
и студената
након реализоване
стручне праксе

Послодавац попуњава и оверава два сегмента Упута за стручну праксу: Потврду да је практикант ангажован (пре почетка праксе) и Опис праксе (по завршетку праксе).

Студентска служба попуњава и оверава Потврду да је студент обавио стручну праксу и уноси податке у електронски досије студента

Практикант обавља разговор са Тимом за сарадњу са привредом у циљу давања повратних информација у вези са праксом коју је обављао

Тим за сарадњу са привредом води белешке о добијеним информацијама о студентским праксама и радним задацима

Тим за сарадњу са привредом комуницира са послодавцем у циљу добијања стручног мишљења и одређених статистичких података о раду студента током праксе

Прикупљене информације се чувају у архиви Центра за сарадњу са привредом и служе за планирање и реализацију будућих активности са партнерима образовне институције

ТИМ ЗА КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ

ПРОЦЕС:

Утврђивање делокруга сарадње између образовне институције и организације-партнера (компаније или институције) потписнице Споразума о сарадњи

Тим за каријерно вођење или компанија-партнер упућују позив за извођење партнерских активности дефинисаних Споразумом о сарадњи

Тим за каријерно вођење и компанија-партнер утврђују сет активности које ће бити предмет извршења

У договору са компанијом-партнером одређују се и усаглашавају задужења партнера током и након извршења активности

Приступа се припреми и реализацији утврђене активности

Врши се евалуација постигнутог према претходно утврђеном договору

Установљава се могућност за обављање стручног предавања/ радионице/презентације компаније-партнера

У договору са компанијом-партнером планирају се циљеви, правци реализације, канали комуникације и начин евалуације предстојећег догађаја

Тим за каријерно вођење приступа припреми догађаја у сарадњи са надлежним службама образовне институцијеи предметним наставницима уколико је догађај инкорпориран у план рада на предмету

Упућује се позив циљаној групи студената путем интерних канала комуникације

Извршење догађаја у складу са претходно дефинисаним планом

Комуникација са компанијом-партнером ради евалуације постигнутог резултата у складу са претходно дефинисаним циљем

Извештавање јавности о резултатима сарадње путем интерних канала комуникације

ПРОЦЕС:

Организовање стручних предавања партнера из привреде, радионица, презентација и општих предавања и гостовања

Од стране Центра за сарадњу са привредом, компаније-партнера или предметног професора се покреће иницијатива за реализацију теренске наставе

Договором Тима за каријерно вођење и компаније партнера утврђују се: начин извођења, тематске области, просторни, временски капацитети и одговорности.

Отвара се позив и врши прикупљање информација о студентима учесницима у теренској настави

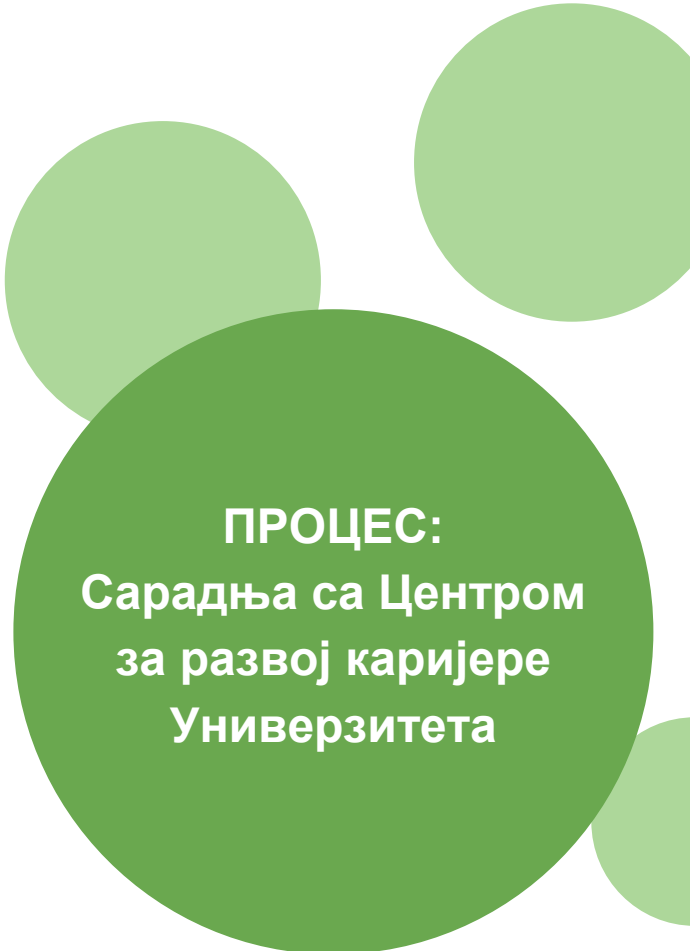
Утврђују се транспортни капацитети и обезбеђује одобрење за покриве путних трошкова (уколико није другачије утврђено договором са компанијом-партнером)

Врши се извођење посете уз надзор Вође пута (Тима за каријерно вођење и/или предметног професора)

Врши се евалуација постигнутог у складу са претходно утврђеним мерилима и извештавање

ПРОЦЕС:
Сарадња са Центром
за развој каријере
Универзитета

Представници Центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета и Тим за развој каријере утврђују циљеве извођења активности у складу са потребама студената у предстојећем семестру текуће календарске године

Утврђује се сет активности које ће бити извршене у складу са претходно утврђеним циљевима и временски план извођења

Упућује се обавештење о активности циљаној групи студената и врши селекција по претходно утврђеним критеријумима

Обезбеђују се услови за почетак активности (уколико се реализује уз употребу капацитета образовне институције)

Извршава се активност уз опскрбљивање студената-учесника материјалом из дате тематске целине

Врши се евалуација постигнутог у складу са претходно утврђеним мерилима и извештавање јавности

Утврђивање плана и временске динамике спровођења активности у сарадњи са одговорним лицима (представником руководства образовне институције, професором и компанијом стратешким партнером)

Спровођење активности у оквиру селекције пројектних идеја потенцијалних студената-учесника у сарадњи са одговорним лицима

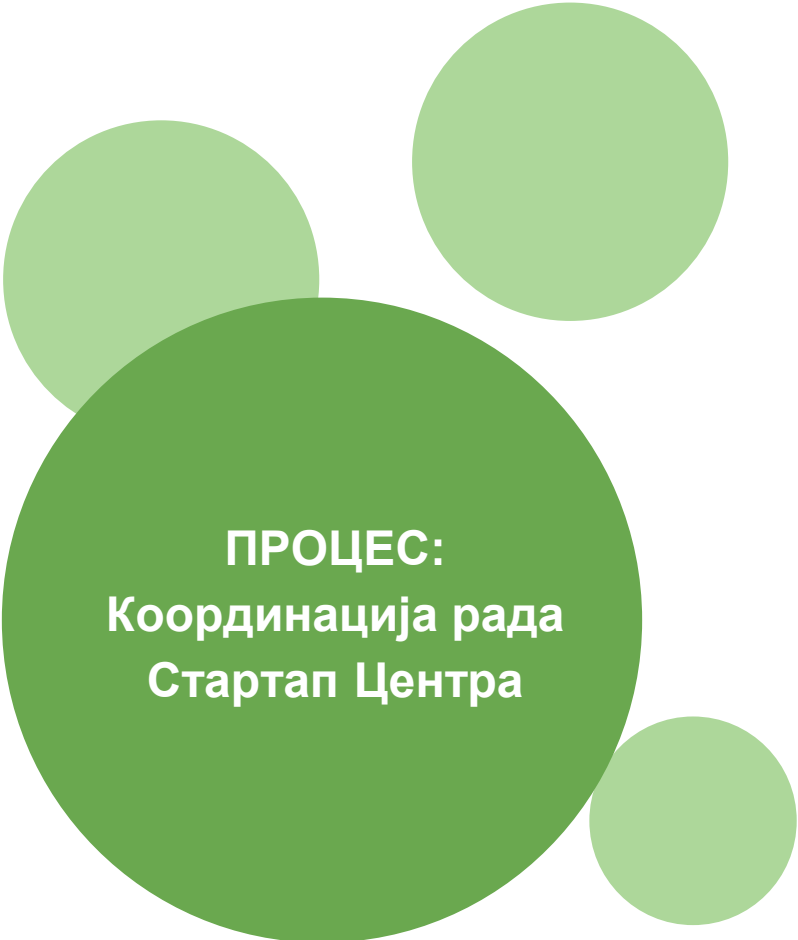
Свакодневно извршавање активности неопходних за континуелан и константан рад Центра (извршавање утврђеног програма у сарадњи са компанијом стратешким партнером)

Мониторинг рада студената-учесника у оквиру Центра

Извештавање одговорних лица о извршеним активностима и динамици испуњења програма на месечном нивоу

ПРОЦЕС:
Координација рада
Стартап Центра

Кључни индикатори перформанси:

- Број Меморандума о пословној сарадњи са компанијама-партнерима које послују на територији Републике Србије;
- Број места за обављање студентских пракси и програма запошљавања које су обезбеђене за студенте образовне институције;
- Процент студената и дипломираних студената који су стекли одређено практично искуство током похађања студија;
- Број студената који присуствују гостујућим предавањима и презентацијама представника компанија-партнера на образовној институцији;
- Број студената који су присуствовали организованим теренским наставама током школске године;
- ...

Суштинска улога Центра

- Што већи број прилика за практичан развој студената током студија
- Подизање нивоа и брзине запошљивости студената
- Промена имиџа факултета у популацији послодаваца
- Промена имиџа факултета у популацији средњошколаца
- Подизање лојалности постојећих студената пре свом факултету
- Индиректан притисак на наставнике да модернизују наставу
- Финансијска стабилност институције

- Кровни КПИС:
  - Интересовање срењошколаца
  - Ефикасност студирања
  - Задовољство актуелних студената
  - Брзина запошљавања у струци